



سازمان انرژی اتمی ایران

امور حفاظت در برابر اشعه

نظام ایمنی هسته ای کشور

ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی

معتبر است

شماره شناسه : INRA-NRPD-

تاریخ:



Atomic Energy Organization of Iran
Iranian Nuclear Regulatory Authority
National Radiation Protection Department

Authorization procedure for diagnostic
radiology centers

Code Number: INRA-NRPD-

Date:2005

صفحه : ب	شناسه : / INRA-NRPD-	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱	هدف
۱	حیطه کاربرد
۲	تعاریف
۳	مسئولیت ها
۳	مقررات کلی
۶	فرم درخواست مجوز کار
۱۰	راهنمای تکمیل فرم
۱۱	منابع
۱۲	پیوست ۱ شرح وظایف مسئولین تعهد نامه ها

صفحه: ۱	شناسه: / INRA-NRPD	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری:	

۱- هدف

بر اساس قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸ مجلس شورای اسلامی، آئین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۶۹ هیئت وزیران و استانداردهای پایه حفاظت در برابر اشعه مصوب سال ۱۳۸۰ واحد قانونی، این مدرک جهت صدور مجوزهای نصب و دریافت "تایید مجوز کار با اشعه" تهیه شده است.

هرگونه فعالیت در زمینه پرتوشخیصی (کاربا دستگاه های پرتوساز) بر طبق ضوابط این مدرک می‌بایست طی دو مرحله شامل اخذ مجوز نصب و مجوز کاربا اشعه صورت پذیرد. هر یک از مجوزهای مذکور صرفاً به متقاضی اجازه عمل در محدوده مجوز صادره و تحت شرایط مندرج در آن رami دهد. جهت اخذ مجوزهای ذکر شده، متقاضی می‌بایست نسبت به ارائه اطلاعات و مدارک خواسته شده بر طبق "فرم درخواست مجوز کار با اشعه در مراکز پرتوشخیصی" به واحد قانونی اقدام نماید. متقاضی می‌تواند جهت کسب اطلاعات لازم از چگونگی تکمیل فرم مذکور از این مدرک استفاده نماید.

۲- حیطه کاربرد

این مدرک برای فعالیتهای زیر در زمینه پرتوشخیصی بکار گرفته می‌شود:

۱-۲ نصب دستگاه پرتوساز

۲-۲ تایید مجوز کار با اشعه

۳-۲ تمدید تایید مجوز کاربا اشعه

۴-۲ تغییر یا اصلاح تایید مجوز کاربا اشعه

صفحه: ۲	شناسه: / INRA-NRPD-	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری:	

۳- تعاریف:

- آزمایش های پذیرش دستگاه: مجموعه آزمایش های کنترل کیفی قبل از بهره برداری از دستگاههای پرتوساز که جهت حصول اطمینان از مطابقت عملکرد دستگاهها با معیارهای کارخانه سازنده یا واحد قانونی باید انجام پذیرد.
- آزمایش های کنترل کیفی: به اندازه گیری ها ، بررسی ها و کنترل منظم شاخص های کمی بیان کننده صحت عملکرد تجهیزات (یا دستگاه های پرتوساز) به منظور دستیابی به بیشترین اطلاعات تشخیصی و کمترین پرتوگیری بیمار با حداقل هزینه اطلاق می گردد.
- پرتوکار: به شخص حقیقی اطلاق می گردد که با منابع مولد اشعه به طور فیزیکی در ارتباط باشد که شامل پرتوکاران گروه الف و ب تشریح شده در آئین نامه قانون حفاظت در برابر اشعه می باشد.
- پرتوگیری: عمل یا شرایط قرار دادن یا قرار گرفتن در معرض تابش پرتو را پرتوگیری گویند.
- پروانه تأسیس: مجوزی است که پس از تایید صلاحیت پزشک متخصص در رشته تخصصی مربوطه به عنوان مسوول فنی ، توسط کمیسیون قانونی امور پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ، برای تاسیس مؤسسه مورد درخواست در شهر و محل مورد استفاده و تایید وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی صادر خواهد شد .
- سابقه پرتوگیری: دارندگان مجوز کار با اشعه و کارفرمایان باید سابقه پرتوگیری شغلی کارکنان ذکر شده در مواد ۷۴ تا ۸۲ استانداردهای پایه حفاظت در برابر اشعه را ثبت و بایگانی نمایند.
- سازمان ذیربط: وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، وزارت دفاع (مراکز تحت پوشش).
- شخص قانونی: هر سازمان، بنیاد، مؤسسه، نهاد، شرکت و تعاونی، دفتر و انجمن اعم از دولتی، خصوصی، سیاسی، اجتماعی، حقوقی، صنفی و یا هر فردی که براساس قوانین کشوری مسئولیت و اختیارات لازم جهت فعالیت های این استاندارد را داشته باشد.
- فرم: منظور فرم درخواست تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی است.

صفحه : ۳	شناسه : / INRA-NRPD	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

- تایید مجوز کار با اشعه: تاییدیه ای است جهت کار با اشعه و ارائه به کمیسیون تبصره ماده ۴، که توسط واحد قانونی صادر میگردد.
- موافقت اصولی: مجوزی است که پس از بررسی پرونده مربوط به احداث موسسه مورد درخواست متقاضی در رشته(های) تخصصی مربوطه در شهر و محل مورد استفاده و تایید آن توسط کمیسیون قانونی تشخیص امور پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر خواهد شد.
- نصب: استقرار تجهیزات و دستگاه های پرتوساز در مرکز متقاضی
- کمیسیون تبصره ماده ۴ قانون: کمیسیونی مرکب از دو نفر متخصص امور حفاظت در برابر اشعه از واحد قانونی و دو نفر کارشناس از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که جهت بررسی و تایید مجوز کار با اشعه در مورد موسسات پزشکی تشکیل میشود.

۴- مسئولیت ها:

- ۴-۱- مسئولیت اجرای مفاد این مدرک وظیفه مراکز پرتو تشخیصی است و باید بر اساس ضوابط این مدرک مجوز های لازم را از واحد قانونی اخذ نمایند.

۵- مقررات کلی:

- بر اساس تصویب کمیسیون تبصره ماده ۴ قانون رعایت موارد زیر الزامی است:
- ۵-۱- شخص قانونی پس از دریافت موافقت اصولی و قرارداد تاسیس ضمن تهیه منابع پرتو باید نسبت به اخذ مجوز های نصب و تایید کار با اشعه اقدام نماید.
- تبصره: لازم است خرید، فروش و جابجایی دستگاههای پرتوساز صرفاً از مراکز مجاز صورت پذیرد.
- ۵-۲- شخص قانونی باید یک نفر متخصص کار با دستگاه دارای تخصص مرتبط همراه با ارائه مدارک تحصیلی و تخصصی به عنوان شخص مسئول معرفی نماید.

صفحه: ۴	شناسه: / INRA-NRPD-	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری:	

تبصره: برای مراکز که شخص قانونی همان پزشک متخصص مربوطه میباشد ارائه مدارک ایشان کفایت مینماید. همچنین شخص مسئول نمی تواند همزمان مسئولیت بیش از یک مرکز را در یک شیفت کاری بعهده بگیرد.

۳-۵- چنانچه دستگاههای پرتوساز مرکز بیش از دو دستگاه می باشد شخص قانونی باید یک نفر با حد اقل مدرک کارشناسی در یکی از رشته های علمی و فنی مرتبط با پرتو همراه با ارائه کپی مدارک تحصیلی به عنوان مسئول فیزیک بهداشت مرکز معرفی نماید.

تبصره ۱: مسئول فیزیک بهداشت همزمان نمی تواند مسئولیت بیش از یک مرکز را بعهده بگیرد. همچنین باید اکثر شیفت های موثر یک مرکز را پوشش نماید.

تبصره ۲: در صورتیکه تعداد دستگاههای پرتوساز مرکز حداکثر ۲ دستگاه باشد شخص مسئول می تواند همزمان مسئولیت فیزیک بهداشت را بر عهده داشته باشد.

۴-۵- شخص قانونی باید برای دریافت مجوز نصب مدارک موضوع بند های ۱-۱۰ فرم را تکمیل و جهت بررسی به واحد قانونی ارائه نماید. در صورت مطابقت اطلاعات و مدارک ارائه شده با شرایط مندرج در این مدرک مجوز نصب صادر خواهد شد.

۵-۵- شخص قانونی پس از دریافت مجوز نصب می تواند نسبت به نصب دستگاه پرتوساز اقدام نماید.

۶-۵- شخص قانونی باید حد اکثر ظرف مدت ۲ ماه با ارائه مدارک بند ۱۱ فرم نسبت به اخذ تایید مجوز کار با اشعه اقدام نماید. در صورت مطابقت اطلاعات و مدارک ارائه شده با شرایط مندرج در این مدرک تایید مجوز کار با اشعه صادر خواهد شد که مدت اعتبار آن ۳ سال است.

تبصره: ارسال مدارکی که قبلا ارسال شده ضرورت ندارد.

۷-۵- در مراکز قدیمی چنانچه شخص قانونی صرفا درخواست دریافت تایید مجوز کار با اشعه داشته باشد و مجوز نصب قبلا اخذ نشده باشد تکمیل کلیه بندهای ۱-۱۰ فرم ضروری است.

۸-۵- هر گونه تغییر در شرایط مندرج در مجوز های نصب و تایید کار با اشعه مستلزم اخذ مجوز از واحد قانونی می باشد.

صفحه : ۵	شناسه : / INRA-NRPD	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

۹-۵- جهت تمدید تایید مجوز کار با اشعه در صورت تغییر در اطلاعات ارائه شده، تغییرات باید به واحد قانونی اعلام گردد. در صورت مطابقت اطلاعات با شرایط مندرج در این مدرک تایید مجوز کار با اشعه به مدت ۳ سال تمدید میگردد.

۱۰-۵- کلیه افرادی که در عملیات پرتونگاری مشغول می باشند پرتوکار محسوب می شوند و باید دارای مدارک تحصیلی مرتبط باشند. در غیر این صورت ارائه گواهی نامه دوره مقدماتی حفاظت در برابر اشعه الزامی است.

۱۱-۵- شخص قانونی باید قبل از استخدام افراد جدید جهت کار با پرتو طبق مقررات نسبت به انجام معاینات و آزمایشات پزشکی آنان اقدام نمایند.

۱۲-۵- هر پرتوکار باید ضمن کار با پرتو از دزیمتر فردی فیلم بچ و تجهیزات حفاظتی نظیر روبوش سربی، دستکش سربی ... استفاده نمایند.

صفحه : ۶	شناسه : INRA-NRPD /	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

فرم ۱- ز (صفحه ۱/۴)	
فرم درخواست تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی	
<p>۱- مورد درخواست :</p> <p><input type="checkbox"/> درخواست جدید</p> <p><input type="checkbox"/> تغییر یا اصلاح</p> <p><input type="checkbox"/> تمدید</p> <p>توضیح: در صورت درخواست تغییر یا تمدید مجوز فقط اطلاعات بندهایی که تغییر یافته است تکمیل گردد و همراه با مدارک مربوطه با ذکر شماره مجوز قبلی و تاریخ صدور آن ارسال شود.</p>	<p>۲- موضوع درخواست</p> <p><input type="checkbox"/> نصب یا تایید مجوز کار با اشعه برای مراکز قدیمی (کلیه بندهای ۱ تا ۱۰ تکمیل گردد)</p> <p><input type="checkbox"/> تایید مجوز کار با اشعه (بند ۱۱ تکمیل و ارسال گردد)</p>
<p>۳- مشخصات مرکز :</p> <p>نام مرکز (شخص قانونی):</p> <p>نام و نام خانوادگی (ریاست مرکز یا مدیر عامل شرکت ارائه دهنده خدمات پزشکی):</p> <p>دولتی : <input type="checkbox"/> خصوصی : <input type="checkbox"/></p> <p>آدرس : تلفن : فاکس :</p> <p>توضیح: منظور از شخص قانونی، فرد حقیقی یا حقوقی می باشد که سازمان های ذیربط موافقت های اولیه در زمینه فعالیت مورد درخواست را به نام وی صادر کرده باشند.</p>	
<p>۴- مشخصات شخص مسئول:</p> <p>نام و نام خانوادگی: آخرین مدرک تحصیلی: رشته تخصصی:</p> <p>برنامه زمان بندی شده هفتگی که شخص مسئول می تواند حضور فیزیکی در مرکز فوق داشته باشد:</p> <p>توضیح: شخص مسئول باید حداقل دارای مدرک دکتری تخصصی در رشته رادیولوژی یا سایر رشته های پزشکی مرتبط با تشخیص یا درمان بیماری با استفاده از دستگاههای پرتوساز مورد تایید وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشد و هم زمان نمی تواند مسئولیت بیش از یک مرکز رادهرشیت کاری به عهده بگیرد.</p>	
<p>۵- مشخصات مسئول فیزیک بهداشت :</p> <p>نام و نام خانوادگی: آخرین مدرک تحصیلی: رشته تخصصی:</p> <p>برنامه زمان بندی شده هفتگی که مسئول فیزیک بهداشت می تواند حضور فیزیکی در مرکز فوق داشته باشد:</p> <p>توضیح : مسئول فیزیک بهداشت باید حداقل دارای مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته های علمی و فنی مرتبط با پرتو باشد. مسئول فیزیک بهداشت هم زمان نمی تواند مسئولیت بیش از یک مرکز را به عهده بگیرد.</p>	

صفحه : ۸	شناسه : / INRA-NRPD	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

فرم ۱- ز (صفحه ۳/۴)	فرم درخواست تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
<p>۸- مطالعه پیوست های مربوط به شرح وظایف شخص قانونی، اعضای کمیسیون ماده ۸، شخص مسئول و مسئول فیزیک بهداشت توسط افراد مربوطه، و مهر و امضا آنها الزامی است.</p>	
<p>۹- دستورالعمل های حفاظت در برابر اشعه</p> <p>جهت دریافت مجوز نصب دستگاه های پرتوساز ارائه دستورالعمل های حفاظتی قید شده در زیر ضروری می باشد.</p> <p>۱- دستورالعمل های مربوط به حفاظت و ایمنی کارکنان مرکز، مردم عادی و همراهان بیمار.</p> <p>۲- دستورالعمل حفاظت و ایمنی بیماران.</p> <p>۳- دستورالعمل حفاظت خانم های باردار و خانم هایی که در سنین باروری قرار دارند.</p> <p>۴- دستورالعمل حفاظت و ایمنی جهت کار با انواع مختلف دستگاههای پرتو ساز موجود در مرکز.</p>	
<p>۱۰- مدارک مورد نیاز جهت صدور مجوز نصب</p> <p>الف - درخواست کتبی شخص قانونی</p> <p>ب- موافقت اصولی یا قرارداد تاسیس (برای مراکز تازه تاسیس) یا پروانه تاسیس مرکز که به نام شخص قانونی از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر گردیده باشد.</p> <p>ج- تصویر آخرین مدرک تحصیلی و تخصصی شخص مسئول و مسئول فیزیک بهداشت.</p> <p>د- فهرست تجهیزات حفاظتی تهیه شده با ذکر ویژگی های هر یک نظیر محافظ گوناد و تیروئید، پاراوای سربی، روپوش سربی و نظایر آن.</p> <p>ه- کروکی آدرس محل احداث مرکز رادیولوژی با ذکر نام کوچه ها و جهات جغرافیایی</p> <p>و- کروکی دقیق قسمت های داخلی ساختمان مورد نظر با ذکر ابعاد که به تایید معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مربوطه رسیده باشد با رعایت نکات زیر:</p> <p>- کاربری کلیه اتاقها و فضاهای داخلی ساختمان باید بر روی نقشه مشخص و اتاقهای رادیو گرافی شماره گذاری شده باشد</p> <p>- محل دقیق نصب دستگاه های پرتو ساز در هر اتاق مشخص گردد.</p> <p>- محل استقرار میز کنترل مربوط به هر یک از دستگاه های پرتو ساز مشخص گردد.</p> <p>- محل نصب Bucky Stand مشخص گردد.</p> <p>- جنس وضخامت دیوارها و درها و پنجره های هر یک از اتاق های رادیوگرافی همراه با میزان حفاظ های معادل سرب آنها نوشته شده باشد.</p> <p>ز- فهرست دزیمترهای فردی بهمراه قرارداد اشتراک سرویس دزیمتری فردی فیلم بیج یا TLD.</p> <p>ح- درخواست کتبی فروشنده مبنی بر فروش دستگاه همراه با مشخصات دستگاه (مدل شماره سریال و ...).</p> <p>ط- تعهد نامه مرکز نصب کننده و خدمات دهنده مبنی بر نصب و راه اندازی و خدمات پس از فروش دستگاه مورد نظر.</p> <p>ی- تکمیل فرم با مهر و امضای مسئولین مربوطه.</p>	

صفحه : ۹	شناسه : INRA-NRPD- /	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

فرم ۱- ز (صفحه ۴/۴)	فرم درخواست تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
<p>۱۱- اطلاعات مورد نیاز جهت دریافت مجوز کار با اشعه:</p> <p>-تصویر نتایج آزمایش های پذیرش (Acceptance tests) دستگاههای پرتو تشخیصی جدیدی که توسط شرکت نصب کننده هنگام راه اندازی دستگاهها در آن مرکز انجام شده است</p>	

تاریخ :

محل مهر و امضا شخص قانونی :

تاریخ :

محل مهر و امضا شخص مسئول :

تاریخ :

محل مهر و امضا مسئول فیزیک بهداشت :

صفحه : ۱۰	شناسه : INRA-NRPD- /	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

۶- راهنمای تکمیل فرم:

راهنمای لازم جهت تکمیل فرم ۱- ز بشرح زیر می باشد:

به فرم های ناقص ترتیب اثر داده نخواهد شد.

کلیه جاهای خالی در نظر گرفته شده برای اطلاعات باید توسط متقاضی تکمیل شود

جاهایی که علامت □ دیده میشود باید با علامت ✓ پر شود.

بند ۱- بطور کلی در خواستهایی که به این امور ارسال می گردند به سه دسته تقسیم می شوند:

الف- درخواستهای جدید : مراکزی که تاکنون نسبت به تکمیل فرم و ارسال مدارک اقدام ننموده اند.

ب- تغییر یا اصلاح مجوز : مراکزی که در شرایط مندرج در مجوز های نصب یا کار با اشعه آنها

تغییراتی به وجود آمده است.

ج- تمدید مجوز : مراکزی که از زمان صدور مجوز کار با اشعه آنها مدت ۳ سال گذشته باشد.

بند ۲- کلیه مراکزی که از دستگاه های پرتوساز به منظورهای تشخیصی استفاده می نمایند ابتدا در مرحله

نصب بندهای ۱۰-۱ فرم را تکمیل نمایند، لازم است مراکز حداکثر ظرف مدت ۲ ماه پس از اخذ مجوز نصب با

ارائه نتایج آزمایشات پذیرش دستگاه با تکمیل بند ۱۱ فرم درخواست نسبت به اخذ تایید مجوز کار با اشعه اقدام

نمایند .

بند ۳- در این بند لازم است مشخصات مرکز شامل نام مرکز ، نام و نام خانوادگی شخص قانونی (ریاست مرکز)

نوشته شود. همچنین وضعیت مرکز از جهت دولتی یا خصوصی بودن مشخص گردد. ضمناً کلیه مراکز موظفند

دانشگاه علوم پزشکی ناظر بر کار مرکز را معرفی نمایند. در انتها آدرس دقیق مرکز قید شود.

بند ۴- در این قسمت لازم است مشخصات فردی پزشک متخصص کار با دستگاه طبق شرایط مندرج در بند ۴-۲

به عنوان شخص مسئول به این امور ارائه گردد.

بند ۵- در این قسمت لازم است مشخصات فردی مسئول فیزیک بهداشت منطبق با شرایط مندرج در بند ۴-۳ به

این امور ارائه گردد.

بند ۶- در این بند ارائه مشخصات پرتوکاران شامل نام و نام خانوادگی، آخرین مدرک تحصیلی

صفحه : ۱۱	شناسه : / INRA-NRPD-	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

از جهت مقطع، رشته، دوره‌های آموزشی گذرانده شده و شماره دزیمر فردی پرتوکاران گروه "الف" منطبق با شرایط مندرج در بند ۴-۱۰ ضروری می‌باشد.

بند ۷- در بند ۷ فرم درخواست لازم است کلیه اطلاعات مربوط به دستگاه‌های موجود در مرکز و دستگاه مورد درخواست نصب دقیقاً قید گردد. اطلاعات مورد نیاز عبارتند از:

الف - نام کارخانه سازنده دستگاه

ب- کاربرد دستگاه به طور خاص (مثال: رادیوگرافی، ماموگرافی، رادیوگرافی دندان، رادیولوژی فلوروسکوپی و...).

ج- شماره اتاق محل نصب دستگاه

د- شماره سریال تیوبهای بالا و پائین و شماره سریال دستگاه

ه- حداکثر شرایط پرتو دهی دستگاه شامل Sec و mA و Kv

و- نوع دستگاه (از لحاظ ثابت یا متحرک بودن)

ز- آخرین وضعیت دستگاه

بند ۸- شرح وظائف مسئولین مرکز در پیوست های ضمیمه می باشد که لازم است پس از مطالعه با آگاهی کامل توسط ایشان مهر و امضا گردد.

بند ۹- باتوجه به نیاز مبرم مراکز به دستورالعمل های بدون حفاظت در برابر اشعه لازم است کلیه دستورالعمل های قید شده در این بند تهیه و یک نسخه از آن در اختیار واحد قانونی قرار گیرد.

بند ۱۰ و ۱۱- مدارک مورد نیاز جهت اخذ مجوزهای نصب و تایید کار با اشعه به تفکیک مشخص گردیده است.

منابع :

۱- قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸

۲- آیین نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۹

۲- استانداردهای پایه حفاظت در برابر اشعه ۱۳۸۰

۳- پیش نویس دستورالعمل صدور پروانه برای مراکز پرتوپزشکی ۱۳۸۱

صفحه : ۱۲	شناسه : / INRA-NRPD-	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

پیوست ۱ شرح وظایف مسئولین تعهد نامه ها

الف - وظایف شخص قانونی :

مسئولیت اصلی فعالیتهای پرتوی هر مرکز به عهده شخص قانونی می باشد. در مراکز بزرگ نظیر بیمارستان ها لازم است شخص قانونی نسبت به تشکیل یک کمیته تحت عنوان " کمیسیون ماده ۸ " متشکل از : رئیس مرکز (شخص قانونی) ، شخص مسئول و مسئول فیزیک بهداشت جهت اجرای برنامه های حفاظت در برابر اشعه و وظایف قید شده در ذیل اقدام نماید. بدیهی است در مراکز کوچکتر نظیر مراکز دندانپزشکی و مراکز رادیولوژی با فعالیت محدود (دارای کمتر از دو دستگاه) هر سه مسئولیت می تواند به عهده یک نفر باشد.

شرح وظایف کمیسیون ماده ۸ :

- ۱- بازبینی و نظارت بر تهیه و بکارگیری وسایل حفاظتی .
- ۲- تنظیم سیاست ها ، به روز نمودن و بهبود بخشیدن برنامه های حفاظت در برابر اشعه .
- ۳- تهیه دستورالعمل و نظارت بر چگونگی اجرای برنامه های حفاظت در برابر اشعه .
- ۴- محول نمودن وظایف حفاظت در برابر اشعه به مسئول فیزیک بهداشت و نظارت بر عملکرد صحیح ایشان .
- ۵- اطمینان از وجود استانداردهای مورد استفاده برای حفاظت بیماران ، کارکنان و افراد جامعه .
- ۶- اجرای برنامه های کنترل کیفی به عنوان قسمتی از برنامه های حفاظت در برابر اشعه .
- ۷- مشارکت در بازبینی مداوم امکانات مرتبط با تاسیسات رادیولوژی (نظیر منابع انسانی ، مالی و تجهیزات) آموزش کارکنان ، سیاست گذاری و تهیه دستورالعمل ها .
- ۸- آماده نمودن دستورالعمل های ارزیابی دز بیماران بر اساس سطوح راهتما.
- ۹- اطمینان از حفاظت مناسب بیماران ، کارکنان و افراد جامعه .

صفحه : ۱۳	شناسه : / INRA-NRPD-	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

۱۰ - انجام یا نظارت بر انجام آزمایشهای پذیرش ، راه اندازی و کنترل کیفیت تجهیزات .

۱۱ - تهیه گزارش سانحه و ارائه آن به واحد قانونی .

۱۲ - مدیریت و ارائه توصیه هایی که برای رفع مشکلات و نقایص مورد نیاز است .

تعهد نامه

اینجانب به عنوان شخص قانونی

با آگاهی کامل به مقررات قانون حفاظت در برابر اشعه آئین نامه های اجرایی آن و دستورالعمل های مربوطه

مسئولیت تشکیل کمیسیون ماده ۸ و اجرای مفاد دستورالعمل فوق را به عهده می گیرم .

۴

تاریخ و امضاء

ب- شرح وظایف شخص مسئول

وظیفه اصلی ایشان حفاظت کلی بیمار هنگام تجویز پرتو دهی می باشد همچنین شخص مسئول موظف به

انجام یا نظارت بر انجام وظایف ذیل می باشد :

۱ - پرتو دهی پزشکی توسط پزشک متخصص تجویز گردد.

۲ - پرتوگیری بیماران بر اساس جداول سطوح راهتما به حداقل ممکن برسد.

۳ - پزشک از ضرورت نیاز بیماران به پرتوگیری اطمینان حاصل نماید.

۴ - پزشک از کافی بودن تعداد پرتوکاران و صلاحیت علمی آنان اطمینان حاصل نماید.

۵ - نتایج دزیمتری کارکنان را ارزیابی نماید و چنانچه کسی پرتوگیری غیرعادی داشته باشد در خصوص ادامه

کار ایشان تصمیم گیری نماید.

۶ - در صورت نیاز برای افرادی که پرتوگیری غیرعادی داشته اند معالجات پزشکی ارائه نماید.

صفحه : ۱۴	شناسه : INRA-NRPD- /	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

تعهد نامه

اینجانب به عنوان شخص مسئول
با آگاهی کامل به مقررات قانونی حفاظت در برابر اشعه آئین نامه های اجرایی آن و دستور العمل های مربوطه
وظایف قید شده در فوق را به عهده می گیرم .

تاریخ و امضاء

تعهد نامه

اینجانب به عنوان رئیس مرکز (شخص قانونی) با آگاهی
کامل از مقررات قانونی حفاظت در برابر اشعه آئین نامه های اجرایی آن و دستور العمل های مربوطه وظایف قید
شده در فوق و در حوزه تحت نظارت این مرکز را به آقای /خانم
به عنوان شخص مسئول تفویض می نمایم .

تاریخ و امضاء

ج - شرح وظایف مسئول فیزیک بهداشت

مسئول فیزیک بهداشت پس از تأیید از سوی واحد قانونی (امور حفاظت در برابر اشعه) طبق ماده ۴ قانون
حفاظت در برابر اشعه، مسئولیت حفاظت کارکنان ، مردم و محیط زیست در برابر پرتوهای ناشی از مواد پرتوزا
یا دستگاههای پرتوساز موجود در محدوده فعالیت خود را برعهده دارد. در صورتی که حوزه فعالیت مرکز
گسترده باشد مسئول فیزیک بهداشت می تواند جهت نظارت دقیق تر ، بخشی از وظایف محوله را به گروهی
مرکب از افراد کارآزموده واگذار نموده و مسئولیت سرپرستی گروه را به عنوان مسئول فیزیک بهداشت کل به

صفحه : ۱۵	شناسه : INRA-NRPD- /	ضوابط دریافت تأیید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

عهده داشته باشد. در ضمن جهت تأیید مسئول فیزیک بهداشت کل ، لازم است شرح وظایف ، حدود اختیارات و همچنین تجهیزاتی که در اختیار وی قرار دارد طی نامه ای رسمی از سوی ریاست مرکز (شخص قانونی) به واحد قانونی اعلام گردد. اقدامات لازم الاجرا توسط مسئول فیزیک بهداشت به شرح زیر است :

(۱) همکاری و ارائه گزارش های لازم به واحد قانونی جهت اجرای قانون حفاظت در برابر اشعه ، مقررات ، دستورالعمل ها و توصیه های مربوطه در حوزه فعالیت خود.

(۲) تعیین منطقه کنترل شده و تحت نظارت (منطقه کنترل شده در ارتباط با هر منبع اشعه به منطقه ای اطلاق می گردد که در آن منطقه بایستی معیارهای حفاظتی و ایمنی ویژه جهت کنترل پرتوگیری و یا جلوگیری از پرتوگیری رعایت گردد).

(۳) معرفی کارکنان شاغل در منطقه کنترل شده به واحد قانونی پس از تأیید در کمیسیون ماده ۸ جهت بررسی صلاحیت کار با پرتو آنان.

(۴) تشکیل پرونده و ثبت سوابق پزشکی و پرتوگیری افرادی که صلاحیت ایشان به عنوان پرتوکار توسط واحد قانونی تأیید شده است و همچنین برنامه ریزی جهت انجام آزمایش ها و معاینات قبل از استخدام و بصورت دوره ای برای آنان و پیگیری اجرای توصیه های پزشک واحد قانونی در ارتباط با ادامه فعالیت آنان.

(۵) استعلام سوابق پزشکی و پرتوگیری پرتوکاران جدیدالاستخدام از محل کار قبلی و ثبت در پرونده های مربوطه و اعلام آن به واحد قانونی.

(۶) پیش بینی و تهیه تجهیزات ایمنی حفاظت در برابر اشعه مورد نیاز.

(۷) نظارت بر استفاده صحیح از تجهیزات ایمنی و حفاظت در برابر اشعه توسط پرسنل و بیماران.

(۸) پیش بینی و تهیه دزیمترهای فردی و آشکارسازهای مناسب جهت اعمال وظایف قانونی و ثبت نتایج دزیمتری پرتوکاران مراکز تحت پوشش خویش و حذف نام سایر افراد از فهرست پرتوکاران.

صفحه : ۱۶	شناسه : INRA-NRPD- /	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

(۹) بازرسی و کنترل نظام یافته منابع پرتو و محیط کار در منطقه کنترل شده و نواحی اطراف آن با استفاده از روش ها و تجهیزات مناسب و جلوگیری از ادامه کار بامنبع پرتو در صورت مشاهده هر گونه نقص که احتمال پرتوگیری غیر ضروری را همراه داشته باشد.

(۱۰) ثبت گزارش ها و نتایج بازرسی و نظارت بر اجرای توصیه های حفاظتی و ایمنی و ارائه آن به واحد قانونی در صورت لزوم.

(۱۱) تفسیر نتایج اندازه گیری ها و برنامه ریزی به منظور کاهش پرتوگیری به حداقل موجه شدنی (As Low As Reasonably Achievable).

(۱۲) تنظیم دستورالعمل شرایط کاری بهینه برای هر دستگاه مولد پرتو موجود در مرکز بطور جداگانه و نصب آن در محل اتاق کنترل جهت جلوگیری از اعمال شرایط متفاوت.

(۱۳) تهیه دستورالعمل فوریت ها که در مواقع بروز سانحه باید اجرا گردد و اخذ تاییدیه های مربوطه از واحد قانونی.

(۱۴) تهیه و نصب علائم هشداردهنده و توصیه های ویژه حفاظت در برابر اشعه در محل های مناسب.

(۱۵) آموزش مستمر نکات حفاظت در برابر اشعه به پرتوکاران.

(۱۶) تهیه و تدوین دستورالعمل مربوط به جلوگیری از پرتوگیری خانم های شاغل باردار.

(۱۷) تهیه و تدوین دستورالعمل مربوط به جلوگیری از پرتوگیری ناخواسته خانم های باردار (بیماران).

(۱۸) جلوگیری از ورود افرادی که فاقد تجهیزات دزیمتری فردی هستند به منطقه کنترل شده (باستثنای بیماران در مراکز پزشکی که پرتوگیری آنها از نظر پزشک اجتناب ناپذیر تشخیص داده شده باشد).

(۱۹) پیگیری و اجرای کلیه دستورالعمل های حفاظت در برابر اشعه که توسط واحد قانونی ابلاغ می گردد.

(۲۰) شرکت در جلسات کمیسیون ماده ۸ جهت تکمیل و تایید فرم های درخواست دریافت فوق العاده کار با اشعه پرتوکاران.

(۲۱) ارائه گزارش به کمیسیون ماده ۸ در رابطه با برنامه حفاظت در برابر اشعه.

صفحه : ۱۷	شناسه : / INRA-NRPD-	ضوابط دریافت تایید مجوز کار با اشعه در مراکز پرتو تشخیصی
	بازنگری :	

تعهد نامه

اینجانب مسئول فیزیک بهداشت
 با آگاهی کامل به مقررات قانون حفاظت در برابر اشعه ، آئین نامه های اجرایی آن و دستورالعمل های مربوطه و
 وظایف قید شده در فوق ، مسئولیت حفاظت خود و سایر پرتوکاران و مردم را همواره هنگام کار با مواد و یا
 دستگاههای پرتوساز بعهده می گیرم.

تاریخ و امضاء :

تعهد نامه

اینجانب بعنوان رئیس مرکز (شخص قانونی) با آگاهی کامل به مقررات قانون حفاظت در
 برابر اشعه ، آئین نامه های اجرایی آن و دستورالعمل های مربوطه و وظایف قید شده در فوق ، مسئولیت
 حفاظت در برابر اشعه در حوزه تحت نظارت این مرکز را به آقای/خانم بعنوان مسئول
 فیزیک بهداشت تفویض می نمایم.

تاریخ و امضاء :